[opis]

Celem monografii jest prezentacja – w ujęciu historycznym – głównych nurtów ekonomii i ich wpływu na rozwój cywilizacyjny, krytyczna ocena dominującego w ostatnich dekadach podejścia do polityki gospodarczej oraz określenie cech modelu dalszego rozwoju przy uwzględnieniu współczesnych uwarunkowań społecznych, ekologicznych i gospodarczych.

Monografia składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym scharakteryzowano rozwój cywilizacyjny świata i doktryny ekonomiczne, które miały dominujący wpływ na kształt procesów gospodarczych do początków XX wieku, a gdzieniegdzie na świecie, w tym również w Polsce – do końca lat 90. XX wieku. W szczególności zwrócono uwagę na przedklasyczną myśl ekonomiczną, dokonania Adama Smitha i innych klasyków ekonomii oraz zaprezentowano podstawowe założenia socjalistycznego porządku gospodarczego. Sięgnięcie do źródeł myśli ekonomicznej ma na celu zwrócenie uwagi na ewolucję znaczenia kapitałów w tworzeniu dochodu. W rozdziale drugim skoncentrowano się na wybranych współczesnych nurtach myśli ekonomicznej, które zachowały swoją aktualność. W rozdziale omówiono keynesizm, ordo- i neoliberalizm oraz nowe nurty w ekonomii, które stopniowo zyskują zwolenników. Niewątpliwie współczesna myśl ekonomiczna, a przede wszystkim ustrój oparty na zasadach konkurencji rynkowej będzie stanowił podstawę przyszłych relacji gospodarczych. W rozdziale trzecim podjęto problemy związane z ustaleniem arystotelesowskiego „celu ostatecznego" aktywności bytowo-gospodarczej człowieka. Omówiono w nim teoretyczne aspekty pomiaru PKB, kontrowersje i implikacje wynikające z jego wykorzystania w życiu społecznym, gospodarczym oraz politycznym. Zwrócono uwagę na wielowymiarowość pojęcia szczęścia i jego ewolucję od starożytności po współczesność. Ponadto wyjaśniono relacje pomiędzy życiem szczęśliwym a umiarem. Ostatni rozdział monografii zawiera rozważania dotyczące determinant rozwoju cywilizacyjnego. Szczególną uwagę skierowano na społeczne, ekologiczne i gospodarcze czynniki utrudniające utrzymanie wysokiej jakości życia. Ponadto omówiono wpływ cyklów koniunktury na rozwój gospodarek opartych na zasadach wolnorynkowych. W tej części podjęto próbę identyfikacji czynników sprawczych kolejnego ożywienia gospodarczego.

Książka jest skierowana do szerokiego grona odbiorców, a przede wszystkim do studentów i całego środowiska akademickiego. Z uwagi na prezentację tematyki rozwoju trwałego w zasadzie od podstaw książka powinna być interesującą lekturą nie tylko dla ekonomistów, ale także inżynierów. Treści zawarte w monografii pozwolą dostrzec w postępie technicznym równocześnie aspekt społeczny i środowiskowy.
Zgodnie z zamierzeniem autora publikacja ma stanowić zachętę do refleksji nad historią rozwoju cywilizacyjnego świata i dotychczasowymi metodami sterowania procesami gospodarczymi. Ma również pomóc w odpowiedzi na pytanie o sens uporczywego budowania dobrobytu materialnego, nawet kosztem obniżenia jakości życia. Rzetelna wiedza jest również źródłem budowania świadomości na temat sposobów przezwyciężania pojawiających się trudności, pozytywnego postrzegania przyszłości i wyboru adekwatnego modelu rozwoju społeczno-gospodarczego, zapewniającego trwałe zaspokojenie potrzeb ludzkości, sprawiedliwość społeczną i poprawę jakości życia.

[autor]

Marcin Łuszczyk – doktor habilitowany nauk ekonomicznych, profesor Politechniki Opolskiej, pracownik Katedry Ekonomii, Finansów, Badań Regionalnych i Międzynarodowych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. W 1996 r. ukończył studia wyższe na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na kierunku telekomunikacja, a w 1997 r. — na Wydziale Zarządzania AGH na kierunku zarządzanie i marketing. W 2002 r. uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w Akademii Ekonomicznej w Krakowie. W 2016 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia na Wydziale Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Od początku działalności naukowej jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół ekonomiki ochrony środowiska i paradygmatu rozwoju trwałego. Podejmuje również badania w zakresie jakości życia, finansów publicznych, polityki gospodarczej i historii myśli ekonomicznej. Ponadto w swoich pracach porusza problematykę polityki energetycznej i klimatycznej, koncentrując się przede wszystkim na kwestiach gospodarczych oraz środowiskowych. Autor i współautor ponad 100 publikacji naukowych.

[spis]

Wprowadzenie

Rozdział 1. Zarys historii rozwoju cywilizacyjnego
1.1. Istota rozwoju cywilizacyjnego świata
1.2. Przedklasyczna myśl ekonomiczna w sprawie rozwoju społeczno-gospodarczego
1.3. Rozwój gospodarki opartej na zasadach ekonomii klasycznej
1.4. Krytyczna ocena ekonomii socjalizmu w kontekście rozwoju cywilizacyjnego i jej współczesne reperkusje

Rozdział 2. Rozwój cywilizacji we współczesnych nurtach myśli ekonomicznej
2.1. Keynesizm i koncepcje interwencjonizmu państwowego
2.2. Doktryna ordoliberalna i społeczna gospodarka rynkowa
2.3. Monetaryzm i neoliberalizm oraz proces globalizacji
2.4. Nowe koncepcje cywilizacji w świetle ekonomii instytucjonalnej, behawioralnej i obywatelskiej

Rozdział 3. Kontrowersje związane z postrzeganiem dobrobytu i jakości życia
3.1. Teoretyczne aspekty pomiaru aktywności gospodarczej człowieka
3.2. Ograniczenia w stosowaniu PKB do pomiaru dobrobytu społecznego
3.3. Szczęście i jego wzorce w starożytności oraz średniowieczu
3.4. Oświeceniowe i obecne rozumienie szczęścia oraz jakości życia
3.5. Współczesne badania nad jakością życia

Rozdział 4. W kierunku paradygmatu rozwoju trwałego
4.1. Społeczne determinanty zmian modelu rozwoju

4.2. Bariery ekologiczne przemian cywilizacyjnych
4.3. Negatywne konsekwencje globalizacji
4.4. Wpływ cyklów koniunktury rynkowej na kierunek postępu ludzkości

Wnioski i rekomendacje
Bibliografia
Spis rysunków
Spis tablic
Indeks